

mercator iste descendit. Et q̄ om-
nis mercator dat et accipit. Dat
q̄d habet. accipit q̄d non habet.
Christ⁹ enim in ista mercaturā de-
dit et accepit. Accepit a nobis q̄d
h̄ abundat. s. nasci laborare et mo-
ri. Dedit renasci resurgere. i. c̄nū
vivere. Ex h̄is patet q̄ christ⁹ a
nob accepit tres merces. s. nasci
laborare et mori. De prima merce
dicitur psal. ix. De secunda ps̄.
Ego sum pauper et in laboribus a-
iuenture mea. De tertia dicitur
Phil. iij. Fact⁹ est obediēs vsq̄
ad mortē: mortē autē trucidis. No-
bis autem dedit suas merces. s. re-
nasci. resurgere. et in eternū vive-
re. De prima Job. pri. Dedit eis
potestatem filios dei fieri. Eius dē
iij. Nisi quis renatus fuerit ex aq̄
et sp̄s sancto. De secūda dicit Ja-
v. Ego resuscitabo eū in nouissimo
die. De tertia Luce. xij. Nolite tie-
re pusill⁹. grex. q̄ complacuit pa-
tri vestro dare vobis regnū. ¶

¶ **D**ominica quinta fimo p̄m⁹.

Simile est regnū celorū
hominū qui semiat bo-
nū semen in agro suo.
Math. xij. **I**sta pabo-
la de semināte bonū semē et de sup-
semināte zizania; dñs p̄ semetip-
sū expo sūt. Scdm̄ cui⁹ explicatio-
nē in isto euangelio plura viden-
da occurrūt. **P**rimo videndū est

in xij
p̄ dyabolū
pauperū
populū

quīs est iste seminator: qui sem-
inat. Vt q̄ filius hominis. Dyabo-
l⁹ quidē in mundo seminavit tria
semina pestifera. s. ignorantiam.
culpā et miseriam. Ideo de celo venit
celestis agricola portans tria se-
mina illis. sc̄raria. s. sapientiam.
gratiā et gloriam. De quib⁹ dicitur
Job. pri. **V**idimus gloriam
eius. Ecce semē glorie. Plenū gē-
tie. Ecce semen gratie. Et veritatis.
Ecce semen sapientie. **P**rimo igitur
dyabolus seminavit ignorā-
tiam et ob hoc mundus erat tene-
brofus. Ideo xp̄us portauit sapi-
entiā illuminantē. Job. p̄. Lux in
tenebris lucet ac. Roma. xij. Nox
precessit: dies autē appropinqua-
bit. **S**ecūdo dyabolus seminavit
culpam. Et ob hoc mundus erat
frigidus. Jeremie. vi. Sicut frigi-
dam cisterna aqua suā facit: sic
frigidam malitia facit animam.
Ideo christus portauit gratiam
inflamantē. Lu. xij. Ignē veni mit-
tere in terras: quid volo nisi ve-
deat. **T**ercō dyabolus seminavit
miseriam et ob hoc mundus erat
ignominiosus. **A**d tantam qui-
dem miseriam homo deuencat ut
iumentis similis erat. Ideo domi-
nus noster ihesus christus porta-
uit gloriam exaltantem. **A**deo q̄
idem hominē exaltauit q̄ qui eāt
iumentis similis: fecit eum fratrem
suum. angelorum beatorum forti-
um. regem celestem et omnibus
creaturis prelatum et principem.

Ista tanguntur in ps. Quid est
 homo q̄ memor es eius. Ac si di
 cat. Licet homo esset vilis condi
 tionis tam̄ memor eius fuisti a e
 um visitaſti: quando parentela
 cum eo straxiſti. Et q̄uis paulo
 minus eum ab angelis minuisti
 propter naturam cor̄ ruptibilem
 tamen eū adequasti eis p̄pter glo
 riam ōsimilem. Ps. Gloria a ho
 noꝛe coronaſti cum domine. q̄ fe
 cisti eum regē celestem a constitu
 isti eum sup̄ opera manuum tua
 rum. q̄ fecisti eum omnib⁹ crea
 turis prelatum a principem. Se
 cundo videndū est quis sit iste a
 ger. Vtiq̄ cor̄ humanū est ager
 iste. In isto aut̄ agro sepe sūt pru
 riginēs malarum concupiscentiarū.
 p̄ndiōēs secularium sollicitudi
 num a destructa est sepes quinq̄
 sensuum. De istis tribus dicitur
 prover. xxiiij. Per agrum pigri
 hominis transiit p̄ vineam viri
 stulti a ecce totum repleuerūt viti
 ce opereuerūt superficiem eius spi
 neh macerēs lapidum destructa
 erat. Ut vero cor̄ nostrū sit ager
 aptus ad seminandum: debem⁹
 euellere viticas male concupiscē
 tiē a plantare mirtum temperan
 tiē. Psal. xlv. Pro vitica crescet
 mirtus Vitica vocatur ex eo quī
 a adurit a est ignee natūē quod
 pruriginem generat sc̄m ysi do
 eum. dicitur enim mirtus a mari
 eo q̄ in terris maritimis nascitur
 a est nature temperatissime. a si

gnificat continentiam. Tunc enim
 pro vitica crescit mirtus quando
 in carne in qua oriebatur pruri
 tus concupiscentie male: orietur
 memoria pudicie. Debemus e
 tiam eradicare spinas pungenti
 um sollicitudinū a facere cor̄ no
 uum. Iheremie. iij. Nouate vob̄
 nouale a nolite serere sup̄ spinas.
 Debemus etiam edificare super
 sensus corporis nostri sepe in cul
 todie. Ecclesiastici. xxvi. Sepe au
 res tuas spinis. Ecclesiastici. xi.
 Qui dissipat sepe: mordebit eū
 serpens scilicet infernalis.

3. **T**ercio videndum est quid sit
 triticū. quia filij regni. Triticum
 enim exterius habet ruborem. in
 terius candorem. Panis enim tri
 ticeus mille cibis admixtus mille
 saporibus erat acceptus. sic etiā
 serui dei exterius ad proximum
 habent caritatem. Interius autē
 in corde habent puritatem. Con
 siderantes etiam infinita opera
 a beneficia dei infinitum hauriūt
 saporem. Cantico. quinto. Dile
 ctus meus candidus propter pu
 ritatem. a rubicundus propter
 caritatem. cledus ex milibus pro
 pter multiplicem saporem.

4. **Q**uarto vero videndu; est que
 fuit zizania. quia filij nequam.
 Zizania enim habent vim acu
 tam. ventosam a venensam.
 In quantum vero habent vim a
 cutam signant auariciam. Aua
 ri ei sūt valde acuti ad accipiens.

quīs est iste sement
 nat Vtiq̄ sicut sement
 p̄ quē in mundo sement
 semina p̄ditur. sicut
 culpā m̄tā sement
 celestis agnita p̄
 nima n̄lis v̄tā sement
 grāā a gloriā sement
 tur Job p̄. Vtiq̄
 eius. Ecce sement glori
 tiē. Ecce sement glori
 Ecce sement sapenti
 tur d̄p̄tus sement
 tiam ob hoc m̄tā
 brosus. sicut sement
 enā illum in sement
 tione sement
 p̄ditur. sicut sement
 bit. Sicut d̄p̄tus sement
 culpā. Et ob hoc m̄tā
 frigidus. sicut sement
 dam in terra a quē sement
 frigidam malitia sement
 sicut sement
 in terra. sicut sement
 deat. sicut d̄p̄tus sement
 m̄tā a ob hoc m̄tā
 ignominia. sicut sement
 dem m̄tā a ob hoc m̄tā
 namē sement
 nus nos sement
 tūe gloriā sement
 dem sement
 namē sement
 suum. angeli sement
 um. sement
 cōmū sement

Psalmista. Sicut nouacula acuta fecisti dolum Sicut enim nouacula deducta p caput cito a tollit rabit: sic auarus simplices cito a totaliter spoliat a decipit. Inquam enim habent vim venosam significant superbiam. Prover. decimo. Quia videtur mendacijs hic pascit ventos a sequitur aues volantes. Superbi etenim videntur mendacijs ad volationem sequuntur ventos suarum ambitionum. Ventus enim dicitur quia violenter venit a tamen subito definit. Sic ambiciosi sepe in magnitudinem veniunt a cito sepe transeunt a deficiunt. Tales etiam sequuntur aues volantes: suorum scilicet desideriorum. Auis enim secundum psalmistam dicitur ab a quod est sine a via. quia non tenet certam viam: sed per ipsum aerem vagando discurrit. Sic etiam superbi p vana desideria. a nichil stabile in mente retinent. In quantum enim zizania habent vim venosam: significant luxuriam. Deut. xxxij. Venenum aspidum insanabile. Aspides dicitur ab aspergendo. quia venenum spargit. et significat dyabolum qui spargit venenum luxurie quod dicitur insanabile. Aspides enim ne audiat vocem incantationis: unam autem in terram figit. aliam cum cauda claudit. Nec est duplex causa quare luxuriosi sepius non sanantur. Vna est. quia habent copi

am diuitiarum terrenarum que sunt materia luxurie. a hoc est in terram aurem cordis figere. Aut quia promittunt sibi longam vitam a hoc est caudam in aure ponere.

Quinto videndum est qui sunt homines dormientes. quia sunt prelati negligentes. Tria enim sunt genera hominum: quibus periculum est dormire. scilicet pastores gregis. gubernatores nauis. a iamitores vrbis obesse.

Periculus igitur est quando dormiunt prelati. Primo quia sunt dominici gregis pastores. Unde dicebat Jacob qui erat pastor. Genes. xxxi. Fugiebat somnus ab oculis meis. Luc. ij. Pastores erant in eadem regione vigilantes.

Quia sunt nauis ecclesie gubernatores. Proverbiis. xxij. Erit sicut dormiens in medio maris. a quasi sopitus gubernator amisso dano. Tercio quia sunt vrbis ecclesie iamitores. Ecclesia enim modo obessa est a demonibus a tyrannis. a modo periculi esset si isti iamitores dormiunt.

Unde primus iamitor scilicet petrus apostolus reprehendit. Math. xij. Simon dormis a cetera.

Idem signatum est secundi Reg. iij. vbi dicitur quod ostiaria purgans triticum obdormiuit. a sic interfectus est hysboleth.

Sexto videndum est quis sit iste inimicus homo. quia dyabolus. Secundum enim Gregorium

quie to iure se possidere sentit Bo
nos autem sicut alibi dicit idem
Gregorius assidue impugnat:
vt saltem tedio vincat. Serui igi
tur patris familias id est prelati
sancti a doctores scientes agrum
istum tam cae emptum a tam be
ne seminatam a tamen videntes
in eo contrarium semen querunt
a dicunt. Domine nonne bonum
semen seminasti. ac. vbi tria ta
guntur. Primo tangitur proposi
ta questio cum dicitur. Domine
nonne bonum semen seminasti.
Secundo ppositae questiois admi
ratio cum subditur. Vnde igitur
habet zizaniam. Tercio ipsius q
stiois a admirationis determi
natio cum dicitur. Inimicus ho
mo hoc fecit. Circa primuz est
notandum q ager dei sicut xpi
stus exponit est mundus siue f
ui dei qui sunt de mundo quantu
ad habitationem. Juxta illud io
his. xvij. Et hij de mundo sunt. a
sunt in celo quantum ad conuersa
tionem. Juxta illud Phili. ij. No
stra autem conuersatio in celis e
Iste autem ager est ille de quo di
citur Josue. xv. q ara sua sa est a
viro suo vt peteret a patre suo a
grum. a dixit patri suo Terram
australem a arentem dedisti michi
iunge a irriguam deditq ei irri
guum superius a inferius. Ista
sunt illa tria scilicet corpus. aia.
a spiritus: que ponit apostolus di
cens ad Thessa. v. Ipse autem de

us pacis sanctificet vos p omnia
vt integer spūs vester a anima a
corpus sine querela in aduentu
dñi nostri ihesu xpi isti seruentur
Ista autem tria a domino cui sus
pirijs petere debemus. Illi autem
habent terram australem a are
ntem qui habent corpus aridum
a ab omni carnali concupiscenti
a exsiccatum. Gene. Congregē
tur aque id est carnales volupta
tes in locum vnum id est in ma
nomium. a in virginibus a in cō
tinentibus appareat arida id est
caro ab omni libidine exsiccata.
Illi habent irriguum inferius quo
rum anima pre nimia tribulacō
ne afflicta sepe emittit lacrimas
doloris. Job. xvi. Amen amē di
co vobis quia plorabitis a flebi
tis vs. Illi habent irriguū supe
rius quorum spiritus pre desiderio
celestium emittit lacrimas deu
tionis. Ps. f. fuerunt michi laci
me mee panes die ac nocte a cete
ra. Talis igitur ager sic exsicca
tus a aridus in corpore. sic irrigu
us inferius in anima. a sic irrigu
us superius in spiritu. a plus est
ad producendum liliū. rosam
a violam. Et sic in corde arido id
est mortificato crescit liliū casti
tatis atq mundicie. Est autem
preciosior talis ariditas q coniu
galis fecunditas. V. laye quinq
gesimo sexto. Nō dicat eunuchus
Ego lignum aridum. Nomen se
pitemum dato eis. Istud nomē

sempiternum est illud de quo dicitur Sapien. iij. O q̄ pulchra est casta generatio cum caritate. Im mortalis enim est memoria illi. In anima irrigua inferius per amaritudinem nascitur rosa sapientie. quia sicut dicit Gregorius a bel esse non potest: in quem Cayn maticiam suam non exercet. Augustinus. Omnis malus aut idcirco vivit ut corrigatur. aut ideo ut per ipsum aliqui boni exerceantur. In spiritu irriguo superius per devotionem nascitur viola orationis supernae. *Isay. xxvi.* Spiritu meo in precordiis meis: de mane vigilabo ad te. Secundo ponitur proposita questionis admiratio. cum dicitur. Unde ergo habet zizania. Ad istam questionem potest responderi quod propter causam quam ponit dominus dicens. inimicus homo hoc fecit. sunt alie tres cause ex quibus zizania oriuntur. Primo ex cultorum negligentia: quando agrum purgare negliguntur. Cum triticum autem zizania crescere consueverunt. sicut dicitur hic. a palee que tamen cum tritico non sunt recondende. *Jeremie. xxij.* Quid paleis ad triticum dicit dominus. Et spine. *Matth. xvi.* Simul exortae spine suffocaverunt illud. Decem autem tria ita differunt quod zizania non sunt de semine tritici. in herba tamen assimilantur tritico. Palee vero sunt de semine tritici

in fructu: tamen tritico non assimilantur. Spine vero non sunt de semine tritici: nec in aliquo assimilantur. Semen est fides dei ex qua omnia bona nascuntur. Heretici enim sunt zizania. quia non nascuntur ex semine tritici id est de fide dei. Assimilantur tamen tritico id est catholicis in herba id est in conversatione simulata. *Matth. vij.* Attendite a falsis prophetis. *Isa.* autem talia sunt conburenda. sicut dicitur hic. Palee vero sunt falsi christiani: qui licet nascuntur ex semine tritici id est fidei: non tamen habent fructum boni operis. Et quis palee pro fine tritico: non tamen reconduntur in horrea cum tritico. Sic etiam tales quis profunt bonis tamen quod non sunt boni: igne eterno concremabuntur. *Matth. iij.* Paleas autem comburet igne inextinguibili. Isti sunt similes illis de quibus dicitur *Judicium xij.* quod non poterant dicere seboleth quod interpretatur spica sed theboleth quod interpretatur palea. Spine vero sunt homines impij qui nec fidei dicuntur habere nec opera. Insuper a bonos persequuntur. aut in bonis ut tyranni. aut in rebus ut usurarij. aut in vita per malum exemplum sicut mali prelati. Tales vero omnes sicut spica comburentur. sicut dicitur *Isay. xxxij.* Spine congregate igne oburentur. Secundo nascitur zizania

us patris sancti
 ut magister
 corpus sine
 dum non sit
 ista autem
 p̄cipis p̄cipis
 habent
 cum habent
 ab omni
 a r̄ficantur
 tur aque
 tes in locum
 monium
 finendibus
 caro ab omni
 illi habent
 cum anima
 ne affida
 dolens
 vobis quia
 nis vs
 tus quous
 alestium
 tomis
 me nec
 ra. Tals
 tus a
 us in
 us superius
 ad productum
 a violam
 est morib
 tatis atq
 p̄cipis
 galis frand
 semoleth
 ego lignum
 p̄cipis

ex aeris corruptione a significat
malorum societatem que bonos
corumpit. et ubiq; est periculo
sa a damnoſa. ſcilicet in celo. in
mundo a in inferno. Nam in celo
mala ſocietas luciferi fecit alijs
conſocijs perdere regnum dei. A
pocalip. xij. Cauda draconis tra
hebat tertiam partem ſtellarum
id eſt angelorum. Vna pars an
gelorum fuit illorum: qui deo ce
li aſſiſtunt. Alia pars angelorum
fuit que deo celi miniſtrat. Terci
a illorum qui noluerunt aſſiſtere
nec miniſtrare a illam partem tra
xit draco. Secundo eſt damno
ſa in inferno. Nam ſocietas demo
num damnatis facit horrorem.
Job. iij. Vident a venient ſuper
eum horribiles. Societas propin
quorum facit eis dolorem. id eſt di
ues nolebat vt fratres ſui ad in
fernum deſcenderent ne ei dolore
augerent. Societas omnium a ſin
gulorum facit eis ſtuporem. Vſa.
xij. Vnuſquiſq; ad proximum
ſuum ſtupabit a faciet diſcumbere
revultus eorum. Tercio eſt no
civa in mundo. Mali enim ſunt im
mundi a ideo aliquos inquinat.
Eccleſiaſt. xij. Qui tetigerit piſces
inquinabitur ab illa. Sunt tene
broſi: ideo alios obſcurant. pri.
ad Choz. vi. Que ſocietas lucis
ad tenebras. Sunt corrupti: ideo
alios corumpunt a vitiant. pri.
ad Choz. xvi. Corumpunt enim
mores bonos colloquia mala.

*Dux
angelorum
a miniſtrorum*

Tercio naſcuntur zizania ex ter
re malicia. Proccedit quide ex ter
ra aliquando humor venenofus
aliquando groſſus. aliquando
ſubtilis. aliquando ſubtiliſſimus.
aliquando puriſſimus. Quedam igit
ſemina generantur ex humore ve
nenato. ſicut zizania. Iſti ſunt lu
xurioſi. Vnde dicitur de veneno p
quod luxuria ſignatur proverb
xxij. Quasi regulus venena dif
fundit. Venenuz dicitur arena
quia p venas vſq; ad cordis locum
peruenit. Vene autem aie ſunt
quinq; ſenſus corporis. Vna eſt
viſus in quo ipſum venenum tunc
ponitur: quando ex impudico aſ
pectu concupiſcentia naſcitur. A
lii arena eſt auditus que tunc ve
nenum haurit: quando ipſum col
loquium mulieris inſicit. a ſep
tales venas iſtud venenum ad cor
vadit a ipſum extinguit. Alia ge
neantur ex humore groſſo ſicut
mirum. Iſti ſunt ſuperbi qui na
ſcuntur ex humore groſſo id eſt
ſpiritu inflato. De quibus dicit
apostoſus. Col. ij. Inſtatus ſeſu
carnis ſue. Aug. Pellis morticia
quo tenderis. O infames fetida
quid inflaris. Sed iſta pellis in
flata in morte deſumescit a diſſi
petur malleo diuine ſententie. Sa
pientie quarto. Diſrumpet eos in
flatos ſine voce. Alia vero genera
ri ſolent ex humore ſubtili at; te
nui. ſicut eſt milium: quod licet
ſit vile: tamen eſt valde ſubtile

a tenue Isti sunt avari qui sunt valde subtiles ad decipiendum. Iheremie. iiii. Sapientes sunt vt faciant mala. bene autem facere nesciunt. Tales tamē subtiles in morte stulti apparebūt. Psal. xix. Confundentur a plebent te rentes subtilia. Alia generatur ex humore subtilissimo a puillimo sicut triticū. Isti sunt viri sāti qui a mundo suscipiunt subtilissimum humore id est fm puillimum amore amantes mund non ad supfluitatē: sed ad necessitatem. pri. Thimo. vi. Datentes alimenta a quibus tegamur hys contēti sumus. Tercio ponitur ipsius questionis a admiratiois determinatio cū dicit. Inimicus homo hoc fecit. Vbi cūqz enim deus seminat: dyabolus zizaniā seminare procurat. Nam deus in suo agro id est in celo seminavit angelicam naturam. mox ibi lucifer supseminavit superbiam. Seminauit deus in agro medio in paradiso terrestri humana naturam: mox dyabolus supseminavit ibi inobedientia. Seminauit deus in agro infimo id est in mundo pacem a caritatem mox ibi dyabolus inuidiā a malam voluntatē supseminavit. sicut patet in cayn a abel. Seminat deus quotidie in agro interiori v in mente hōi s bona proposita: dyabolus supseminat carnalia de sideria. Seminat deus in agro ex

teriori v in corpore humano mundiciā a puritatē: supseminat dyabolus immundiciā a carnalitatē. Et ideo bene dicit de eo illud Prouer. vi. Homo apostata vir inutilis graditur ore puerfo. digito loquitur. a in omni tpe iurgia seminat dyabolus dicitur hō qz hōiem vicit. sic ab affrica dicitur scapio affricanus. qz affricam deuicit. Et cū hoc apostata. quia a deo apostatauit. a est inutilis. valde nocius. a graditur ore puerfo. qz mendax est a p̄cius.

Sermo tercius eiusdem.

Quolligite primū zizania a colligate ea in fasciculos ad oburendū ac vbi. s. Noluūt dominus vt zizania ante messem eradicarentur. quod de quadruplici eradicatione intelligendum est. Aut de eradicatione vniuersali. aut omnimoda que fienda est tpe messis id est in fine seculi. Ideo dicitur. Sinite vt crescere vsqz ad messem. aut de eradicatione precipiti a dubiosa vt quando non est certum alicui qz sit zizania: q̄uis quibusdam appareat signis. Vnde dicit glo. ibidem. Hoc videtur verbo apostoli contrariū qui ait. Auferte malum a vobis. sed sicut milū a triticū q̄mbia sunt in herba parum distant: ita monet nos dominus noster ne de ambiguo iudicem⁹

Tercio infirmitate
te malicia. Quod
ra aliquando p̄sent
aliquando p̄sent
subtilis aliquando
aliquando p̄sent
semna generatur
nenat. sicut p̄sent
p̄sent. Vnde dicitur
quod hūmana hōm
xxiii. Sicut p̄sent
fundit. Vnde dicitur
quia p̄sent vsqz
p̄sent. Vnde dicitur
quing. sicut p̄sent
vitiis in quo p̄sent
p̄sent. quod p̄sent
p̄sent. Vnde dicitur
hōmana est. sicut
nemum hōm. sicut
loquim multos in
ales vnas istud
vadi. a ip̄sim erit
nōnate ex hōm
um. Isti sicut
santur ex hōm
sp̄m m̄lato. Vnde
apostolus. Col. qz
camis suo. Aug. qz
quo caritas. Vnde
quid m̄latis. Sicut
flata in m̄lato
p̄sent. malis dicitur
p̄sent. quod dicitur
flato sicut dicitur
nōnate ex hōm
nū. sicut est m̄lato
sic vlt. sicut dicitur

aut de eradicatione periculo save
quando non possunt eradicari zi
zamia sine periculo tritici. Ideo di
cit dominus. Ne forte q̄. Aut de
eradicatione libidinosave quan
do ex libidine vindicte: vel motu
impatiente vellet deus malos au
ferre. quia tunc patientia est ob
servanda. Jacobi. v. Patientes
estote fratres mei vsq; ad adue
tum domini. Quisvis igitur zizani
a simul cum tritico crescant in a
gro: tamen simul cum illo non e
conduntur in horreo: sed tritici
in horreo reconditur: a zizania ig
ni comburuntur. In verbis igit
premissis duo ponuntur: scilicet
pena reproborum a gloria bono
rum. Pena reproborum ponitur
cum dicitur Colligite primum zi
zania. Circa autem ipsorum
penam tria facit. scilicet separa
tionem a bonis. ordinationem in
supplicijs a diversitate in penis.
Separatio a bonis tangitur cum
dicitur. Colligite id est. tollite et
auferte eos de me ne cum sanctis
societatem habeant a ne faciem
dei videant. Vtraq; enim est ma
gna pena. scilicet amittere visio
nem dei a consortium angelorum.
a sanctorum. in quibus constat
tota beatitudo ipsorum sanctorum.
Dicit autem Aug⁹. super Gene.
ad litteram q; sancti habebunt
triplicem visionem scilicet corpo
ralem qua videbunt christi huma
nitatem a sanctos a in suis corpo

ribus glorificatos a celum a te
ram novam Spiritualem qua vi
debunt angelos a animas beato
rum. Et intellectualem qua vide
bunt ipsum deum. Dammati ve
ro ista triplicivisione carebunt.
Loco tamen eius habebunt visi
onem corporalem qua videbunt
corpora damnatorum demigrata
torrida a combusta. Et talis visio
faciet in eis magnum stuporem
Visionem quodammodo spiritu
alem qua videbunt horridos demo
nes. a talis visio faciet in eis ma
gnam iracundiam a furorem. vi
sionem vt ita dicam intellectu
alem qua videbunt luciferum qui
erit dominus a deus infernalis.
Et talis visio dei faciet in eis ma
gnum dentium stridorem. Viden
do enim tam terribilem dominum:
stridebunt dentibus pre pauore
Psalms. Peccator videbit sup
ple ista tria supradicta a ex hoc
irascetur. Ecce quantus furor: de
tibus suis fremet. Ecce q̄ magn⁹
dentium stridor. a tatescet. Ecce q̄
magnus stupor. Secundo or
dinationem in supplicijs. quod
notatur cum dicitur. Alligate ea
in fasciculos ad comburendum
Vnde gregorius in moralibus di
cit. Si nullus ordo in supplicijs
servaretur: cur ad comburendum
in fasciculos ligentur. Sed nimi
um in fasciculos ad comburendum
ligare: est hos quos in eterno ig
ne tradendi sunt pares paribus

sociate: ut quos similis culpa in
 quinat: par etiam pena constrin
 gat. Et sic videtur qd in inferno e
 rit ordo. Contrarium videtur dice
 re Job. xv. Vbi nullus ordo: sed
 sempiternus horror in habitat.
 Sed dicendum est qd ibi est ordo
 a qd non est ibi ordo Est enim ibi
 triplex ordo. Primus divine ius
 ticie. Augustinus. Peccatores iō
 in supplicijs ordinantur vt nūq̄
 sit deus culpe sine deo iusti
 cie. Et hoc ostendit Augustinus
 triplici exemplo. Pulchre enim
 luet gemma in anulo in castra
 ta. pulchre apparet latro in furca
 Pulchre seruus manet in doaca
 Sic divina iusticia pulchre luet t
 in carcere infernali. Pulchre pec
 cator qui est latro a iure sue stat
 in patibulo dyaboli Pulchre pec
 cator qui est seruus dyaboli ma
 net in doaca gehennali. Secun
 dus erit ordo suppliciorum. quia
 non omnes equaliter punientur
 sed iuxta mensuram peccati dabi
 tur mensura supplicij. Deutro. xx
 v. Pro mensura peccati erit a pla
 garum modus. Tertius est or
 do peccantium. quia illi qui fuerit
 similes in culpa: sociabuntur in
 pena. Zachvltimo. Plangit ter
 ra salicet infernalis familie a fa
 milie seorsum. Nam seorsum plā
 ctum faciet familia superborum. se
 orsum familia luxuriosorum. se
 orsum familia auarorum. Dicitur
 autem ibi non esse ordo quantum

ad tria. Primo quia elementa a
 cetera creature non seruant disti
 ctionem suam: sed omnia sunt o
 mixta a confusa. Psalmista Ig
 nis sulphur a spiritus procellaz
 que faciunt ac. Et ideo infernus
 vocatur calos. Lucē. xvij. Mag
 nū calos inter nos a vos firma
 tum est. Secundo damnati non
 seruant ibi locum suum. Res em̄
 dicitur morbiata quando mutat
 locum suum. De damnatis vero
 dicitur Job. xliij. Ad calorem
 minimum transeunt ab aquis mi
 uium Tercio quia ip̄a elementa
 non seruant ibi proprietates su
 as. Nam pprietas ignis est gla
 ciam a niuem resolvere tunc aut
 non resoluit. Sapientie decimo
 sexto. Nix a glacies sustinebant
 virtutem ignis a nō talesc bāt.
 Proprietas enim aque est ignē
 extinguere. tunc autem non exā
 guet. Sapientie nono. Ignis in
 aqua v alebat supra suam virtu
 tem. a aqua extinguentis natu
 re obliuisc batur. Proprietas a
 eris est lumen recipere. tunc enim
 nullo modo lumen recipiet In e
 odem decimo septimo. Nec siderū
 limpide flamme illuminare pte
 rant noctem illam horrendam.
 Proprietas enim terre est habe
 re infimum locum. tunc enim pec
 cator habebit terram sursum et
 deorsum. a dextris a a sinistris.
 Infernus enim creditur esse in cē
 tro terre: vbi vndiqz terra pcca

bus gl...
 tam nouam...
 debuit ang...
 tum. Et mal...
 bunt ipum...
 to ista tripl...
 Loco tamen...
 onem cop...
 corpea d...
 tord a a...
 faciet in...
 Visioem qu...
 alim qua...
 nos. a talis...
 gniam i...
 fionem vt...
 lam qua...
 erit domin...
 Et talis...
 gnium d...
 do enim...
 stantibus...
 Plalmist...
 ple ista...
 iusticie. Ecce...
 abus suis...
 dentium...
 magnus...
 dimac...
 notate...
 in f...
 Vnde g...
 cit. Si nullus...
 seorsum...
 in f...
 tu in f...
 ligare: est...
 ne tra...

torvallatus erit. Job vicifimo.
Reuelabunt celi iniquitatem ei⁹
a terra aduersus eum confurget
Tunc autem terra aduersus pec
catorem confurget. quia ne vnq̄
euadat eum custodiet. Terci
o damnati habebunt diuersita
tem a multiplicatam in p̄mis.
quia non equaliter: sed per fasci
culos punientur. In inferno autē
est calix ire dei plenus. Apocalip
sis decimosexto. Babilō magna
veniet in te memoria ante deū da
re calicem ire indignationis eius
Et ibi est fluius igneus. Damie
lis nono. Fluius igneus rapi
dus q̄ egrediebatur a facie eius
In calice igitur ire dei quidam bi
bunt tantum in superficie qui sci
licet non grauiter peccauerunt.
Alij vsq̄ ad medium qui graui
us deliquerunt. Alij vero vsq̄ ad
fundum a vsq̄ ad feces: qui sci
licet fuerūt profundati in fecib⁹
peccatorum. *Esay. li.* Vsq̄ ad
fundum calicis saporis bibisti.
a potasti vsq̄ ad feces. Est etiam
ibi fluius igneus in quo non o
ues equaliter ponuntur. quod si
gnificatum est *Ezech. xliij.* vbi
dicit. Mensus est ille mille cubitos
a traduxit me per aquam vsq̄ ad
talos. Rursus mensus est mille.
a traduxit me p̄ aquam vsq̄ ad
genua. Rursus mensus est mille
a traduxit me p̄ aquas vsq̄ ad
renes Et rursus mensus est mille
per torrentem quem nō potui p̄

transire quoniam inunda uere a
que profunde torrentis que non
potuit transuadati Ecce prophete
ta verso fluius quadruplicē men
surationē inuenit. Alicubi enim
est paruus vsq̄ ad talos. alicu
bi attingit vsq̄ ad genua. alicu
bi vsq̄ ad renes. alicubi vsq̄ ad
caput a super caput. In talis au
tem est principium a inchoatio.
in gēibus deambulatio. in reni
bus carnalis delectatio. in profū
ditate submersio. Sunt autem q̄
dam qui de nouo peccare incēpe
runt. a sine penitētia recesserūt.
Isti ponentur in isto fluius vsq̄
ad talos. Alij sunt qui de malo ā
bulauerūt in prius. ambulauerunt
a profecerunt. a isti ponentur
in fluius vsq̄ ad genua. Alij
sunt qui propter peccata spiritu
alia punientur vt est superbia.
inuidia a propter peccata tempo
ralia vt est uisura a rapina. a pp
ter carnalia vt sunt gula a luxuri
a. Isti ponentur vsq̄ ad renes. A
lij sunt qui scilicet in peccatis per
longam consuetudinē se immer
serunt. Isti ponentur in profū
do habentes fluius istum vsq̄
ad caput. a etiam super caput.
quia peccata eorum vsq̄ ad caput
ascendunt. *Iuxta istud psalmis*
te. Iniquitates mee supergressę
sunt caput meū. a sicut on⁹ gra
ue grauate sunt super me. a ideo
iustum est vt pena eorum super
caput ipsorum ascendat.

Secundo ponitur gloria beato-
rum cum dicitur. Triticum autem
congregate in horreum meum.

Notandum est autem quod triti-
cum tripliciter considerari potest
Primo prout est in agro. et sig-
nat electos: qui precepta dei ser-
uant. Triticum autem in agro fru-
ctus facit triplices. Aliud enim ad
tricesimum; aliud ad sexagesimu-
aliud ad centesimum fructus; ut
habetur Luce quarto. Tales enim
tunc fructum trigessimum gene-
rant: quando cum fide trinitatis
decem precepta domini nostri ihesu
christi seruant Tunc vero faci-
unt fructum sexagesimum: quan-
do seruant decem precepta. et sex
opera misericordie. Tunc vero fa-
ciunt fructum centesimum quan-
do scilicet ista faciunt: non pro
laude mundi sed pro gloria dei al-
tissimi. Tenentes autem decalo-
gum cum impletione euangelio-
rum tunc de sinistra transeunt ad
dexteram. id est ad eternam glo-
riam. Centesimus enim numerus
de sinistra transit ad dexteram.
Secundo consideratur prout est in
area. et significat viros perfectos
qui dei consilia seruant. Area enim
religionem signat. Triticum au-
tem in area a tribus purgat. Sci-
licet a paleis. ab aristis et a com-
mixtione puluis. Multi etenim
sunt religiosi qui habent cum se-
cularibus nimiam societatem et
hoc est triticum esse cum paleis.

68
Secundo purgandi sunt tales. Jide-
me vice simo tercio. Quid paleis
ad triticum dicit dominus. Alii
sunt nimiam leuitatem morum
habentes. et hoc est triticum esse
cum aristis. quia sunt leues et ari-
di. quia tales in moribus habent
leuitatem et in affectibus aridita-
tem. ideo sunt purgandi ut habe-
tur Luce. iij. Cuius ventilabrum
in manu eius et permundabit a-
ream suam. Alii vero habent ter-
renorum nimiam cupiditatem. et
hoc est triticum esse cum pulue.
et ideo sunt purgandi. Diabolus
enim aliter tales cribrat et spar-
git et currere facit de cupiditate in
cupiditatem. Luce secundo. Simo
ecce sathanas expetuit vos ut cri-
braret sicut triticum. Cribrum e-
tenim a currendo nomen accipe-
re potest eo quod triticum currit per
ipsum. Tercio vero considera-
tur triticum. et hoc put est in ho-
reo et significat sanctos prout sci-
licet sunt in gloria: ubi sunt infi-
mul coniuncti et a ventis tempta-
tionum et tempestatibus persecu-
tionum securi. Tria sunt necessa-
ria vite humane scilicet triticum
vinum et oleum. Ista tria dabun-
tur sanctis in gloria. Unde de hoc
habetur in primo psalmo comple-
te. A fructu frumenti. vinum et olei sui
multiplicati sunt. frumentum e-
nim habet reficere. oleum delecta-
ri. vinum quoque iocundari. San-
cti enim reficientur in ipsa visione

humanitatis! delectabuntur in
contemplatione diuinitatis. Et io
cundabuntur in presentia tam be
ate societatis.

Dominica sexta in lxj.

Sermo primus

In lxx^a
Simile est regnum celorum
homini patrifamilias
qui exiit primo mane
conducere operarios
in vineam suam. **Matth. xx.** Do
minus noster sepe loquebat ad
urbas in parabolis ut homines hu
miles intelligerent. mali et supbi
intelligere non possent. Ad intel
ligentiam istius parabolae plura
per ordinem sunt videnda. Primo
quid sit ista vinea. Et dicendum
est quod ista vinea significat ecclesi
am siue vniuersitatem fidelium.
Ysa. Vineam domini sabaoth do
mus israel est. Ista enim vinea
tot palmites protulit: quot san
ctos habuit. Distinguit enim do
minus tria genera palmitum ut
habetur **Job. v.** Quibus enim sunt vi
ti id est christo adherentes per fi
dem sed non fructificantes per ope
rationem. de quibus dicitur. Om
nem palmitem manentem in me
scilicet per fidem non ferentem fru
ctum per operationem tollet eum pa
ter meus a consortio beatorum.
et ponet eum in consortium dam
natorum. De talibus dicitur **sapientia
iii.** Adulterine plantationes non

habunt altas radices. Vocantur
autem adulterine plantationes pal
mites ad radicem vitis crescentes.
quia sunt infructuosi et immatura
les. **Secundi** palmites sunt qui
huic viti nec adherent per fidem
nec fructificant per operationem
bonam. De quibus subditur. Si
quis in me non manserit: mitte
tur foras sicut palmes. et arefcet
et colligent eum sicut angelus
in ignem mittent et arefcet. **Isti**
sunt heretici et schismatici qui ab ec
clesia sunt precisi. Tam primi enim
palmites sicut infructuosi: quod se
cundi scilicet precisi ad nichil nisi
ad ignem valent. **Ex eccl. xv.** sicut
si lignis quid fiet de ligno vitis ex
omnibus lignis nemoris. **Item**
quid tolletur de ea lignum ut fi
at opus. aut fabricabitur ex ea
parillus ut dependeat quoddam
vas. **Ecce** ignis datus est in escam. **In**
talibus enim hominibus non est lig
num alicuius virtutis per quod pos
set fieri aliquod opus meritorium
nec parillus nec vita eminent.
ad quam vasa subito possunt pe
dere per exemplum. **Et** idcirco ex quo nec
sibi sunt similes per opera merito
ria: nec alijs per exempla. ad quibus
apti sunt nisi ad incendia. **Tercii**
palmites sunt qui viti semper ad
herent et fructum faciunt. De quibus
dicitur **Job. v.** Qui manet i
me et ego in eo: hic fert fructum
multum. **Tales** enim multum
fructificant. quia scilicet a patre